

leidse
onderwijs
instellingen

Verslag Ontwikkelgesprek hbo-bachelor Opleiding tot leraar basisonderwijs (PABO)

15 december 2020

.....

Panel leden: Patricia Waerniers (voorzitter) en Marieke Schoots (secretaris)

Namens LOI Hogeschool: Maaïke Jonker (business unit manager),
Martine de Vos, programmamanager; Bas van Lanen (programmaleider),
Mariola Cruq (realisatiemanager), Danny Molenaar (medewerker kwaliteit)
15 december 2020

Inhoud

Inleiding	1
Visie van de opleiding	1
Eigen profiel en wettelijke kaders	1
Samenhang binnen de opleiding	2

Inleiding

In het beoordelingskader voor accreditatie in het hoger onderwijs (NVAO, 2016) is het ontwikkelgesprek als verplicht onderdeel opgenomen bij accreditatie van de opleiding. De opleiding voert een ontwikkelgesprek met het visitatiepanel waarbij eventuele verbeteringen vanuit een ontwikkelperspectief aan de orde komen. Dit ontwikkelgesprek vond plaats op 15 december 2020 in het kader van de accreditatie van de hbo-bachelor Opleiding tot leraar basisonderwijs.

Naar aanleiding van de accreditatie van de opleiding wil LOI Hogeschool graag verder ingaan op de aanbevelingen die het panel heeft gedaan over de visie en samenhang in het programma enerzijds, en de flexibilisering van het onderwijs anderzijds. Daarnaast wil LOI Hogeschool graag dieper ingaan op de aanbeveling over het verstevigen van de visie van de opleiding.

Ten tijden van de accreditatieprocedure werkt LOI Hogeschool aan een vernieuwd curriculum van de Lerarenopleiding basisonderwijs. De uitkomsten uit het ontwikkelgesprek kunnen eventueel worden meegenomen in het ontwerp van de vernieuwde opleiding. Ook stelt dit ontwikkelgesprek de LOI Hogeschool in staat ideeën voor de opleiding te toetsen.

Visie van de opleiding

De aanbevelingen van het panel richten zich met name op het scherper te stellen van de aanwezige visie, zodat deze breder ingebed kan worden in de opleiding en daardoor meer samenhang ontstaat binnen alle afzonderlijke modules. In de gesprekken is de indruk ontstaan dat de visie op de opleiding op het niveau van het opleidingsmanagement wel aanwezig is en gedragen wordt, maar dat deze niet in alle gevallen bij de docenten en studenten leeft. Zo heeft het opleidingsmanagement er bewust voor gekozen een breed aanbod in theorieën en inzichten aan de student aan te reiken, zodat de student zelfbewust een keuze kan maken wat zijn visie is op het kind, leren en zijn professionele houding. Om deze visie breed gedragen, en daardoor herkend, te krijgen moet de opleiding hier actiever over in gesprek gaan met docenten en het werkveld. Het is belangrijk dat keuzes begrepen en herkend worden door betrokken docenten en/of dat docenten zelf invloed hebben op (een deel van) de invulling ervan. Zo wordt de betrokkenheid van docenten vergroot en tegelijkertijd de samenhang en overdracht van de visie naar studenten verbeterd. Het kan helpen om de opleidingsvisie scherper te formuleren en periodiek te herijken. Vragen die kunnen helpen om de visie scherper te formuleren zijn o.a.:

- Waar staat de opleiding voor?
- Wat typeert de opleiding?
- Wat zijn de grondprincipes en -waarden van de opleiding?
- Tot wie richt de opleiding zich?
- Welke werkvormen worden er gehanteerd, welke niet?
- Welke begeleiding wordt geboden?
- Hoe worden verschillen tussen studenten aangepakt?

Eigen profiel en wettelijke kaders

Wanneer gesproken wordt over visie, dan voelt LOI Hogeschool een spanningsveld tussen de kaders waar een lerarenopleiding (wettelijk) aan moet voldoen, en de ruimte die nodig is voor het maken

van eigen keuzes, en daarmee de mogelijkheden van profilering. De kaders waarbinnen de lerarenopleiding van LOI Hogeschool beweegt betreffen de wettelijke bekwaamheidseisen voor leraren die weergeven welke 'kerncompetenties' en leraar moet bezitten; en landelijke kennisbases, waarin de inhoudelijke kennis die een leraar moet hebben wordt beschreven. Om recht te doen aan beide kaders blijft in het opleidingscurriculum weinig ruimte over voor het aanbrengen van extra nadruk op onderwerpen of specialisaties.

Echter, zo geeft het panel aan, wat LOI Hogeschool typeert is dat de studenten veel bagage hebben in de vorm van eerder opgedane kennis en ervaring, daar zou de opleiding meer mee kunnen doen. Het her- en erkennen van levenservaring; *knowhow*; eerder verworven competenties kan de opleiding kleuren. Het onderscheidt zich van een opleiding die zicht richt op studenten van 18 jaar die nog niet veel in contact geweest zijn met kinderen.

LOI Hogeschool werkt aan een herziening van het curriculum van de opleiding. In die opleiding wil LOI Hogeschool meer inzetten op aspecten als 'welke leraar wil jij worden?', waar sta je voor?' In het voltijds onderwijs is zo'n focus vaak niet aan de orde, daar zijn studenten te jong voor. In de visie van LOI Hogeschool voor de nieuwe opleiding wordt tevens meer gedacht vanuit de essentie wat de student laat zien, en daarna nadenken over hoe je daar gaat komen. Daarbij wordt ook veel meer gekeken naar de student en hoe hij zijn leeruitkomsten kan aantonen met meer eigen inbreng vanuit eigen scope en interesse. Studenten komen niet alleen iets halen, maar ook iets toevoegen aan de opleiding, studenten kunnen elkaar, én de docenten ook dingen leren.

Samenhang binnen de opleiding

Het vak van leraar basisschool is vrij specifiek. Ook als je naar de kennisbasis kijkt heb je soms ook het gevoel dat de opleiding al ontwikkeld is, veel van de opleidingsinhoud wordt voorgeschreven. LOI Hogeschool wil voor het nieuwe curriculum kennis duidelijk en centraal aanbieden. Zodat de inhoud gedekt is en de focus in andere onderdelen op integratie kan liggen, en de student deze kennis in volgende modules steeds kan aanwenden. Kennis aanbieden vanuit de visie op het leraarschap, zoals je als leraar kennis zal overbrengen aan leerlingen zou de meest praktijkgerichte, wellicht meest passende weg zijn. Echter, kennisvakken zijn veelal de vakken waar studenten juist snel doorheen willen. Als je deze op een zo 'clean' mogelijke manier aanbiedt dan behoudt je meer ruimte bij de integratieve vakken.

Tot slot komt de visie op leren aan bod: LOI Hogeschool wil aan haar studenten alle leertheorieën en didactische modellen aanbieden. De insteek van de opleiding is een brede toegankelijkheid, en docenten komen ook op verschillende scholen te werken. Anderzijds kan het niet maken van een keuze de schijn wekken dat een specifieke visie op leren ontbreekt. Besproken wordt dat de doelgroep van LOI Hogeschool wijs genoeg is om eigen keuzes te maken, aansluitend bij hun eigen visie op onderwijs, het leraarschap en leren.